

УДК 338.48:005.591.6]:004.9

DOI <https://doi.org/10.26661/hst-2021-8-85-14>

ВПЛИВ КРЕАТИВНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В ЄВРОПІ ПІСЛЯ ПАНДЕМІЇ COVID-19

© ЧЕРЕП, А. В.

Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)

E-mail: cherep.av.znu@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-5253-7481>

Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, Запоріжжя, Україна, 69600

Zaporizhzhya National University, Zhukovskoho str., 66, Zaporizhzhia, Ukraine, 69600

© ВОРОНКОВА, В. Г.

Інженерний навчально-науковий інститут, Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)

E-mail: valentinavoronkova236@gmail.com

ORCID iD: <http://orcid.org/0000-0002-0719-1546>

Інженерний навчально-науковий інститут, Запорізький національний університет, пр. Соборний, 226, 69006 Запоріжжя, Україна

Engineering educational and scientific Institute of Zaporizhzhia National University, 226 Soborny Avenue, 69006 Zaporizhzhia, Ukraine

© ЧЕРЕП, О. Г.

Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)

E-mail: cherep2508@gmail.com

ID ORCID: 0000-0002-3098-0105

Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, Запоріжжя, Україна, 69600

Zaporizhzhya National University, Zhukovskoho str., 66, Zaporizhzhia, Ukraine, 69600

© ВЕНГЕРСЬКА, Н. С.

Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)

E-mail: nataljavengerskaja@ukr.net

ORCID iD: <http://orcid.org/0000-0001-8171-8206>

Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, 69600 Запоріжжя, Україна

Zaporizhzhya National University, Zhukovskoho str., 66, 69600 Zaporizhzhia, Ukraine

© БЕЗКОРОВАЙНА, Л. В.

Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)

E-mail: lvbeskorovaynaya@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9502-9604>

Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, 69600 Запоріжжя, Україна

Zaporizhzhya National University, Zhukovskoho str., 66, 69600 Zaporizhzhia, Ukraine

Анотація.

Постановка проблеми. Проблема впливу креативних інноваційних технологій на сталий розвиток туристичної галузі в Європі після пандемії COVID-19 набуває чималого значення в усіх секторах (транспорту, підвищення рейтингу туризму, впливу на сталий розвиток). Пандемія COVID-19 зміцнила усвідомлене ставлення до ідей сталого розвитку у туризмі і з початком пандемії значно зросла і соціально-екологічна відповідальність у поведінці мандрівників. **Останні дослідження та аналіз публікацій.** Деякі аспекти впливу креативних інноваційних технологій на сталий розвиток туристичної галузі в Європі після пандемії COVID-19 вивчаються експертами з туризму, в аналітичних доповідях, визначаються фахівцями з туризму. Авторами використано свої здобутки у напрацюванні даної теми, зокрема Л.Безкоровайною, Н.Венгерською, В.Воронковою, А.Череп, О. Череп. **Мета статті** – концептуалізація впливу креативних інноваційних технологій на сталий розвиток туристичної галузі в Європі після пандемії COVID-19. **Завдання дослідження:** 1) здійснити аналіз рейтингу країн, що впливають на сталий розвиток туризму; 2) проаналізувати сталий розвиток як майбутнє європейської парадигми стратегії регенерації туристичної галузі в Європі після пандемії COVID-19; 3) розкрити напрями поширення цифровізації на всі сфери, включаючи і туризм; 4) з'ясувати напрями відновлення туристичного сектору та його перетворення

на високоефективну галузь сталого розвитку; 5) визначити головні завдання відновлення туристичного сектору та його перетворення на високоефективну галузь сталого розвитку у контексті європейської парадигми; 6) виявити пріоритетні сфери діяльності туристичної галузі. **Основна частина статті.** Представлено дослідження європейської парадигми, що демонструє позитивні зсуви у сфері забезпечення сталого розвитку, що демонструють рейтинги країн. У даній статті аналізуються глобальні та локальні інновації для розвитку туристичного потенціалу регіонів та залучення інвестицій для розвитку регіонального турпродукту як ключовий інструмент для вирішення проблем внутрішнього туризму. Цифровізація оголошується основним драйвером розвитку туризму. При цьому наголошується, що малі та середні підприємства туристичного сектора переходять до використання хмарних технологій, аналізу даних, штучного інтелекту та ін. **Висновки дослідження.** Доведено, що напрямки відновлення туристичного сектору та його перетворення на високоефективну галузь сталого розвитку у контексті європейської парадигми включає: інноваційний простір, забезпечений передовими технологіями, що сприяють сталому розвитку туристичної території, спрощення взаємодії та інтеграції середовища і туриста, підвищення якості послуг у місцях відвідування, що включає творчість, стійкість, координацію та спільну участь, відповідальність та використання IT-інструментів і додатків.

Ключові слова: креативні інноваційні технології, сталий розвиток, цифровізація, туристична галузь, пандемія COVID-19

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Проблема впливу креативних інноваційних технологій на сталий розвиток туристичної галузі в Європі після пандемії COVID-19 набуває чималого значення в усіх секторах (транспорту, підвищення рейтингу туризму, впливу на сталий розвиток). Пандемія COVID-19 зміцнила усвідомлене ставлення до ідей сталого розвитку у туризмі і з початком пандемії значно зросла і соціально-екологічна відповідальність у поведінці мандрівників.

Останні дослідження та аналіз публікацій. Деякі аспекти впливу креативних інноваційних технологій на сталий розвиток туристичної галузі в Європі після пандемії COVID-19 вивчаються експертами з туризму, в аналітичних доповідях, визначаються фахівцями з туризму. Авторами використано свої здобутки у напрацюванні даної теми, зокрема Л. Безкоровайною, Н. Венгерською, В. Воронковою, А. Череп, О. Череп.

Мета статті – концептуалізація впливу креативних інноваційних технологій на сталий розвиток туристичної галузі в Європі після пандемії COVID-19.

Завдання дослідження: 1) здійснити аналіз рейтингу країн, що впливають на сталий розвиток туризму; 2) проаналізувати сталий розвиток як майбутнє європейської парадигми стратегії регенерації туристичної галузі в Європі після пандемії COVID-19; 3) розкрити напрями поширення цифровізації на всі сфери, включаючи і туризм; 4) з'ясувати напрями відновлення туристичного сектору та його перетворення на високоефективну галузь сталого розвитку; 5) визначити головні завдання відновлення туристичного сектору

та його перетворення на високоефективну галузь сталого розвитку у контексті європейської парадигми; 6) виявити пріоритетні сфери діяльності туристичної галузі.

Результати дослідження,

1. Аналіз рейтингу країн, що впливають на сталий розвиток туризму

Згідно з доповіддю Конференції ООН з торгівлі і розвитку (UNCTAD) і Всесвітньої туристської організації (UNWTO), у 2020 році кількість міжнародних турів скоротилося на 73 відсотки у порівнянні з рівнем до пандемії, що призвело до збитків у розмірі 2,4 трильйона доларів як у туризмі, так і суміжних секторах. Німеччина - один з лідерів індексу Цілей сталого розвитку ЦУР (SDG-Index). Індекс ЦУР, опублікований у щорічному звіті SDG за 2020 рік, відводить Німеччині одну з провідних ролей. Країна займає п'ятий рядок рейтингу серед 166 країн і покращує свою позицію у порівнянні з попереднім роком. При детальному аналізі результатів стає зрозумілим, що ФРН не тільки покращує свій поточний рейтинг, але і демонструє позитивні тенденції у порівнянні з європейськими сусідами. Згідно авторитетному рейтингу національних брендів Anholt Ipsos Nation Brands 2020 року, захист навколишнього середовища і природних ресурсів є однією з головних світових проблем і найчастіше респонденти називають саме Німеччину країною, яка буде діяти найефективніше проти загрози зміни клімату протягом наступних п'яти років. Аналіз свідчить, що технології сталого розвитку впливають на розвиток туризму. Альтернативні джерела енергії більше не вважаються нішевим продуктом. Перш за все, постачальники транспортних послуг - одна з опор індустрії подорожей, які вбачають перспективу її

розвитку в еко-інноваціях. Вже сьогодні клієнти німецького залізничного концерну Deutsche Bahn на внутрішніх маршрутах IC і ICE використовують виключно екологічно чисту електроенергію, а до 2030 року 80% потреб в електроенергії буде забезпечуватися з поновлюваних джерел. Разом з підрозділом Siemens Mobility розробляються поїзди на водневих паливних елементах, які будуть проходити випробування з 2024 року з перспективою заміни дизельних локомотивів, які все ще використовуються на деяких неелектрифікованих маршрутах. З рівнем викиду парникових газів в 31 грам на пасажиро-кілометр автобусний сектор Німеччини вже може претендувати на звання найчистішого виду транспорту у сфері туризму. Сукупні екологічні витрати автобуса, сформованими незалежно від викидів CO₂, також включають будівництво, технічне обслуговування, утилізацію і поставку палива, є неперевершено низькими і не в останню чергу завдяки постійним інноваціям [1].

Вплив інноваційних технологій на сталий розвиток туризму відчувається не тільки у транспортному сегменті. Так, додатки на базі штучного інтелекту застосовуються для ефективного контролю і корекції турпотоків, а подальший розвиток віртуального туризму відкриває абсолютно нові виміри і враження для потенційних гостей. Сталий розвиток туризму виступає як *індикатор якості*. Розробка пропозицій відповідно до принципів сталого розвитку вимагає ретельного аналізу і вивчення продукту. Основна ідея полягає у тому, що стале споживання не означає догму відмови і не вимагає від споживачів готовності піти на компроміс щодо якості та досвіду. Навпаки: екологічність - це якісна характеристика і конкурентна перевага, оскільки вона безпосередньо покращує якість життя всіх без винятку - як жителів нашої країни, так і її гостей. Тисячі готелів, ресторанів, розважальних закладів, а також туристичні організації по всій Німеччині вже керуються ідеями сталого розвитку на практиці, зробивши збалансоване управління принципом своєї роботи. Сертифікація профільних об'єктів стала чітким сигналом серйозного ставлення до цих принципів з боку підприємців і саме на це часто орієнтуються наші потенційні клієнти. Адже навіть мандрівник, який явно не шукає нейтральних з точки зору турботи про навколишнє середовище пропозицій або екологічно чистих продуктів, отримає задоволення від регіональної та сезонної кухні, гідно оцінить індивідуальне

обслуговування, буде вражений недоторканими природними ландшафтами і відчує усвідомлене ставлення до речей і вчинків та їх справжню цінність [2].

Пандемія COVID-19 зміцнила усвідомлене ставлення до ідей сталого розвитку у туризмі і з початком пандемії значно зросла і соціально-екологічна відповідальність у поведінці мандрівників. Це підтверджують регулярні опитування потенційних клієнтів у ключових країнах-постачальниках туристів. Відповідно до недавнього дослідження ІРК, проведеного на замовлення НТО Німеччини, 80% всіх респондентів вважають, що пандемія COVID-19 призведе до зростання значення принципів сталого розвитку у туризмі. Таке ставлення найбільш яскраво виражено серед мандрівників у віці до 54 років. Завдяки цілеспрямованій маркетинговій стратегії, Німеччина продовжує користуватися високим рівнем довіри та авторитетом як піонер у галузі енергетики, екологічної сертифікації та охорони природи. Ідеї стійкості виступають як стимул для розвитку профільних сегментів туристичної галузі. Сьогодні у значній мірі виріс інтерес до відпочинку на природі. 55% зарубіжних респондентів у цілому вважають, що цей вид відпочинку є для них пріоритетним варіантом. Особливо це стосується гостей з сусідніх країн. Ще 21% зазначили цей вид відпочинку в якості основної альтернативи через пандемію COVID-19 [3].

В останні роки приблизно кожна п'ята ночівля іноземних гостей була зареєстрована у сільських регіонах. *В рамках стратегії регенерації туристичної галузі в Європі після пандемії COVID-19* є хороші можливості для поєднання зростаючого інтересу до екологічно безпечних подорожей з просуванням регіонів, що допомагає рівномірно розподілити потоки туристів по всій Німеччині і компенсувати кількість туристів у міських агломераціях. Також є потенціал зростання у сегменті міського туризму за рахунок комбінації вже існуючих пропозицій: з одного боку, у гостей зберуться привілеї активного відпочинку, далекого від міської суєти, а з іншого, скориставшись відмінною транспортною інфраструктурою, можна здійснити короткі ознайомчі поїздки у міста. Кампанія German Summer Cities reloaded покликана популяризувати альтернативний спосіб знайомства з містами Німеччини. У цьому контексті саме доступність є найважливішим елементом сталого, а значить інклюзивного туризму. Багато видів громадського тран-

спорту у Німеччині, відповідна інфраструктура, а також процеси зв'язку і бронювання розроблені для безбар'єрного використання [4].

2. Сталий розвиток як майбутнє європейської парадигми стратегії регенерації туристичної галузі в Європі після пандемії COVID-19.

Пандемія змінила багато моделей поведінки і бізнес-моделей, які раніше вважалися непорушними. Вимушене уповільнення глобальних процесів створило простір для інновацій і давно назрілих фундаментальних змін. Це також прямо відноситься до сфери туризму. Менш ніж за рік коронавірус SARS Cov2 докорінно змінив туристичну галузь: з обмеженнями на поїздки, тимчасовим або повним карантинном, правилами дотримання фізичної дистанції і гігієни, а також новими бізнес-моделями. Але є впевненість, що тепер країни відродять туризм у новій якості, а сталий розвиток, можливо, стане ключиком для вирішення актуальних проблем, адже між стійкістю і зростанням немає внутрішніх суперечностей [5].

Прихильність високим екологічним і соціальним стандартам і відповідальність перед майбутніми поколіннями - це реальна можливість зростання для промисловості і торгівлі під час докорінної зміни уподобань клієнтів. Зростання сталого розвитку туризму дає привід для використання нових можливостей впровадження принципів сталого екологічного розвитку, що інтенсивно обговорюється на всіх оперативних рівнях у всіх підрозділах туристичних фірм. При цьому продовжується дотримання нашого фундаментального правила «трьох китів», що поєднує передачу накопичених знань і відповідний комунікаційний підхід у галузі сталого розвитку. Так, згідно з концепцією, у пріоритетному порядку створюється система підтримки підприємств, які працюють у туристичній сфері, а також впроваджують різноманітні цифрові сервіси для ефективної роботи з потенційними споживачами. Крім того, турфірми розробляють інформаційний портал з інтерактивною картою і можливістю онлайн-продажів, а для навігації використовують сервіси доповненої реальності і мобільні додатки-аудіогіди [6].

Аналіз експертів з туризму свідчить, що міжнародний туризм і тісно пов'язані з ним галузі зазнали збитків на 2,4 трлн. доларів у 2020 році. За підсумком 2021 року збитки складають 2,4 трлн., йдеться в спільному звіті Всесвітньої туристич-

ної організації ООН і Конференції ООН з торгівлі та розвитку. Згідно з даними звіту, за 2020 рік кількість іноземних туристів у світі скоротилося на 1 млрд осіб, або на 73%. У першому кварталі 2021 року цей показник скоротився на 88% у порівнянні з аналогічним періодом минулого року. Відновлення туристичного сектора буде залежати від ступеня доступності вакцин проти COVID-19. Вакцинація проходить вкрай нерівномірно: в одних регіонах щеплено менше 1% населення, в інших - більше 60%. У результаті збитки туристичної галузі скорочуються у розвинених державах і зростають у країнах, що розвиваються. Швидше за все туристичний сектор відновиться у Франції, Німеччині, Швейцарії, Великобританії та США і це відбудеться не раніше 2023 року. В ООН прогнозують, що поживлення міжнародного туризму стане помітно у другій половині 2021 року. Згідно з доповіддю, скорочення туризму тягне за собою зростання безробіття у середньому на 5,5%. У країнах з сильною прив'язкою економіки до туристичного бізнесу цей показник може становити до 15% [7].

Внесок індустрії туризму у світовій ВВП в 2019 році становив 10,4%, у 2020 році через пандемію коронавірусу він скоротився до 5,5%. 2021 рік відкриває нову епоху у туризмі - епоху екосистем і маркетплейсов. Великі компанії включають Big Data для розвитку різних бізнес-напрямків, у контексті яких створюються туристично-інформаційні центри, які цікавляться основними векторами розвитку інноваційних технологій в туризмі. Глобальні та локальні інновації для розвитку туристичного потенціалу регіонів та залучення інвестицій для розвитку регіонального турпродукту - ключовий інструмент для вирішення проблем внутрішнього туризму. Важливим завданням планування розвитку внутрішнього туризму є розширення та ведення об'єктивної статистики.

Технічні можливості сучасних цифрових технологічних партнерів дозволяють провести детальну геоаналітику і профілювання абонентів на основі геопозиціонування, щоб отримати адекватну статистику щодо переміщення туристів по різних регіонах. Тільки так туризм може позитивно вплинути на економіку регіонів, використовуючи глобальні та локальні інновації для розвитку туристичного потенціалу регіонів та можливості платформи «розумне місто» для розвитку туризму регіонів [8].

3. Напрями поширення цифровізації на всі

сфери, включаючи і туризм

Цифровізація міцно входить у наше життя, поширюючись на всі сфери людської діяльності, у першу чергу на туризм. Digital-маркетинг - вже давно не тренд, а повноцінний помічник у побудові грамотної бізнес-стратегії компанії. Особливо - у туризмі, де вибір напрямку і рішення про покупку часто відбуваються в онлайн. Тому зараз проходять різні онлайн-курси, спрямовані на вивчення всіх нових технологій, які постійно розвиваються і відкривають на ринку нові можливості для вже існуючих фірм і нових конкурентів. Цифровізацію туризму можна поділити на зовнішню і внутрішню [9].

У першому випадку мова йде про планомірне переведення комунікацій з клієнтом у цифровому середовищі. Зазвичай це сайт турагента, де також може розміщуватися спеціальний чат-бот для спілкування з туристом. Справа в тому, що сьогодні люди хочуть швидко і просто отримувати потрібну інформацію, і ніхто не хоче витратити зайвий час, який можна скоротити. Продукти, які стосуються цифрового туризму, можна розділити на рішення для b2c- та b2b- сегментів. B2b – сегмент, що розвивається все активніше. Наприклад, цифрова платформа для організації дозволяє замовити квитки, оформити розміщення в готелі, замовити трансфер та різні офлайн – послуги. Крім цього, на платформі можна отримати бухгалтерські документи для оформлення, сформувати авансовий відхід, розписати всі затрати, а також завантажити всі чеки та квитанції [10].

Магістральними напрямами державної політики щодо розвитку туризму на сьогоднішній день визнаються сприяння цифровізації і сталого розвитку, а також залучення туристів у маловідвідувані регіони. Цифровізація оголошується основним драйвером розвитку туризму. При цьому наголошується, що малі та середні підприємства туристичного сектора переходять до використання хмарних технологій, аналізу даних, штучного інтелекту та ін. У зв'язку з цим згадуються кілька ініціатив з розвитку розумного туризму, серед них:

1) проект Європейські столиці розумного туризму (на підставі 4 параметрів, включаючи стійкість і цифровізацію, вибираються 2 міста, яким протягом року надається підтримка з просування);

2) південноафриканський додаток і сайт Jupni, що виконують функції централізованого збору даних, повноцінної системи бронювання

та інформаційного порталу для туристів.

Відносно сталого розвитку туризму рекомендується враховувати інтереси місцевих спільнот, більше приділяти уваги екологічним і соціокультурним аспектам стійкості. Відповідні заходи посилять внесок галузі в досягнення ЦУР і боротьбу зі зміною клімату. У зв'язку з цим наголошується прийнята Єгиптом в 2018 р Програма реформування туризму, куди включені параметри сталого розвитку.

Інший приклад Нової Зеландії, у якій з липня 2019 року для іноземних туристів введений збір за користування «суспільними благами», який сплачується ще на стадії оформлення проїзних документів. Отримані кошти інвестуються в природоохоронну діяльність і туристичну інфраструктуру [11].

4. Напрями відновлення туристичного сектору та його перетворення на високоефективну галузь сталого розвитку

У XXI столітті розвиток нових технологій і засобів комунікації докорінним чином змінили індустрію туризму, яка безперервно освоює відхід від масового і пасивного туризму і завдяки нових інформаційно-комунікаційних технологій впливає на використання креативності у туризмі. Напрямок відновлення туристичного сектору та його перетворення на високоефективну галузь сталого розвитку у контексті європейської парадигми включає: інноваційний простір, забезпечений передовими технологіями, що сприяють сталому розвитку туристичної території, спрощення взаємодії та інтеграції середовища і туриста, підвищення якості послуг у місцях відвідування, що включає творчість, стійкість, координацію та спільну участь, відповідальність та використання ІТ-інструментів і додатків [12].

«Дорожня карта» по перетворенню сектору туризму у високоефективну галузь повинна охоплює п'ять пріоритетних областей:

1) пом'якшення соціально-економічних наслідків для життя людей, особливо для зайнятості та економічної безпеки. Поетапні і скоординовані рішення і заходи реагування потрібно проводити в життя з метою: а) захисту джерел засобів до існування, робочих місць, доходів і підприємств; б) зміцнення довіри за допомогою забезпечення захисту і безпеки усіх видів туристської діяльності; в) зміцнення партнерських зв'язків та солідарності в інтересах соціально-економічного відновлення туристського сектору шляхом акцентування уваги в першу чергу на забезпеченні

інклюзивності та скорочення нерівності;

2) підвищення конкурентоспроможності і потенціалу протидії кризовим чинникам занепаду галузі туризму та підтримка розвитку туристичної інфраструктури з метою надання якісних послуг протягом всього виробничо-збутового ланцюжка туристичної галузі; сприяння інвестиційній діяльності та створення сприятливих умов для діяльності туристичних фірм та диверсифікації асортименту продукції та ринків, а також сприяння розвитку внутрішнього і регіонального туризму;

3) просування інновацій і цифровізації екосистеми туризму. Пакети заходів по відновленню і розвитку туризму у майбутньому можуть максимально збільшити використання технологій в екосистемі туризму, для чого необхідно пропагувати і просувати цифровізацію з метою вироблення інноваційних рішень та інвестування коштів у розвиток цифрових навичок, особливо у тимчасово непрацюючих осіб, які шукають роботу;

4) сприяння забезпечення стійкості та інклюзивного «зеленого» зростання з метою, щоб туризм поступово перетворювався на життєздатний, конкурентоспроможний, ресурсоефективний і вуглецево нейтральний сектор відповідно до цілей і принципів Паризької угоди про зміну клімату та Порядок денний у сфері сталого розвитку на період до 2030 року. «Зелені» інвестиції з метою відновлення можна було б вкладати, крім іншого, в території, поновлювані джерела енергії, «розумні» будинки і циклічну економіку. Фінансова підтримка і допомога повинна надаватися урядами готельному, круїзному та авіаційному бізнесу, а також сприяти забороні того, що забруднює навколишнє середовище;

5) зміцнення координації та партнерських зв'язків з метою перетворення туризму і досягнення просування на шляху забезпечення стабільного майбутнього і досягнення глобальних цілей, забезпечуючи більшу гнучкість при виборі підходів та альянсів, вжиття заходів реагування у зв'язку з проблемою пандемії COVID-19, що не мала аналогів в історії.

Для забезпечення ефективної координації планів та стратегій відновлення туристичної діяльності та перетворення його на високоєфективну галузь доцільно зробити головний акцент на врахуванні інтересів людей, для чого задіяти державні структури, партнерів з туристичного розвитку і міжнародні фінансові установи з метою надання істотного впливу на туристичну еконо-

міку і досягнення сталого розвитку туризму [13].

Дорожня карта підвищення екологічної безпеки та інклюзивної сторони туристського сектора включає:

1) управління кризою і пом'якшення соціально-економічних наслідків для життя людей;

2) підвищення конкурентоспроможності та зміцнення потенціалу протидії кризовим чинникам просування інновацій та цифровізації екосистеми туризму;

3) сприяння сталому і інклюзивному «зеленому» зростанню;

4) зміцнення координації, партнерських зв'язків і солідарності з метою соціально-економічного відновлення туризму як високоєфективного і конкурентоспроможного.

Які технологічні інновації в сфері подорожей з'являться після пандемії?

Перехід на мобільні і безконтактні технології відбувається з надзвуковою швидкістю. Вже сьогодні ці масштаби є вражаючими: деякі компанії відмовляться від веб-сайтів і залишаться на ринку тільки у вигляді мобільних додатків. Довіра до нових тревел-технологій починається з досить низького рівня і повільно зростає, поки не проникне у консервативну більшість, а ці технології стають невід'ємною частиною мільйонів людей [14].

Відносно технологій, пов'язаних з COVID-19, найбільших суперечок і невдоволення було висунуто щодо багів трекінг-додатків і витоків інформації з сервісів моніторингу. З огляду на те, що мова йде про використання наших персональних даних, великої довіри потребувала відношення до цих сервісів. Людям потрібне розуміння того, як їх особисті дані будуть використовуватися і зберігатися (це якщо продовжувати тему додатків для моніторингу заражених COVID-19). Якщо тепловізори з'являться на всіх вокзалах та в аеропортах, будь-який мандрівник зацікавиться: вони тільки температуру міряють або ще й особи розпізнають? Головне - заздалегідь чітко знати, яку проблему вирішує конкретна технологія, як вона допомагає здоров'ю і безпеці і які саме дані для цього використовує.

У той час як пандемія COVID-19 призупинила світовий туризм, мільйони людей знаходились на карантині і прагнули отримати культурні і туристські враження прямо з дому. У цей період культура довела власну високу значимість, а попит на віртуальний доступ до музеїв, об'єктів культурної спадщини, театрів досяг безпрецедентних рівнів.

При тому, що понад 80% об'єктів світової спадщини ЮНЕСКО було закрито, під серйозною загрозою опинилися мільйони фахівців у галузі культури. На туризм покладалося і покладається завдання внесення вкладу у виживання культурного сектора та багатьох інших його сегментів, тому він повинен зміцнити культурну ідентичність [15].

Незважаючи на всі труднощі, у туристського і культурного секторів є можливість створювати нові партнерства і співпрацювати. Вони повинні знову разом розробити і диверсифікувати пропозиції, залучаючи нові аудиторії, формувати нові навички та підтримувати перехід на нові умови. Інформаційний потік між секторами туристського сервісу відіграє ключову роль у розумінні наслідків пандемії і виробленні ефективних заходів. Конкретні дані щодо соціально-економічних наслідків пандемії COVID-19 для культури і туризму, а також рішень, які здійснюються для врятування культурного туризму, уможливають розробку планів щодо пом'якшення наслідків з метою задоволення різних потреб і відтворення передової туристичної культурної практики. Ізоляція довела важливість нових технологій і ЗМІ у нашому повсякденному житті. Коли мільйони людей сиділи вдома на карантині, формувалася відповідний момент для створення і просування культурних вражень. Під час цього переходу у цифровий світ туризм і культура сформували союз з технічними компаніями і представниками приватного сектора для поліпшення доступу до їх онлайн-програм з метою нарощування потенціалу у галузі культури та сталого туризму.

5. Головні завдання відновлення туристичного сектору та його перетворення на високоефективну галузь сталого розвитку у контексті європейської парадигми

Головні завдання відновлення туристичного сектору та його перетворення на високоефективну галузь сталого розвитку у контексті європейської парадигми:

1. Одне із завдань - надихнути на формування більш сталого майбутнього для культурного туризму. Туристський і культурний сектори повинні продовжувати працювати разом, щоб надихати людей на формування більш сталого майбутнього для культурного туризму. Маркетингові стратегії у туризмі виділяють місцеві прояви культури не тільки для того, щоб з ними звертатися до аудиторії, а й щоб надихнути на відповідальний туризм.

2. Сформуванню більш життєздатний туризм

і кадри у галузі культури. Професійні профілі працівників сфери культури і туризму вимагають нових креативних навичок та компетентностей для прийняття негайних заходів та участі у його відновленні. З метою забезпечення життєздатності кадрів після відсутності стабільності обидва сектора потребують розробки креативних рішень у сфері працевлаштування. Існуючі робочі місця у сфері туризму повинні бути збережені, працівники повинні пройти підвищення кваліфікації, щоб удосконалювати знання та компетентності.

3. Зміцнити структури управління для поліпшення координації та обміну інформацією. Ця криза є чудовою можливістю для вибудовування моделей міжсекторального управління серед ключових учасників туристичного і культурного секторів. Ці моделі повинні включати технічних партнерів для створення платформ та обмінних форумів для координації дій та обміну інформацією. Мережеві платформи повинні мати ефективну комунікацію для прийняття рішень і досягнення домовленостей про терміни розвитку туризму із залученням культурних активів та артефактів.

4. Залучати постійно нову аудиторію. Звертаючись до дітей і молоді, культурний сектор формує прихильних спільній туристичній справі туристів майбутнього. Туристичні зв'язки, що виникають зараз між громадянами і творцями культури, роблять світ кращим. Ізоляція посприяє тому, щоб туристи підтримали культуру солідарними діями.

Відновлення туризму після пандемії COVID-19 має охопити всіх. За даними ООН, останні п'ять років індекс людського потенціалу збільшувався в середньому на 0,6% на рік, проте це для прогресивного розвитку дуже мало. Раптом стало очевидно, що практично неможливо при такому зростанні населення і рівнях освіти і медицини підтримувати зростання ВВП, навіть якщо відбувається зростання технологій і є достатній капітал на ринку. Вже винайдені доступні технології, які будуть проникати все ширше і таким чином знаходити собі нові застосування і ставати доступнішими для все більшої кількості людей. Очевидно, що з розвитком технологій і масового інтересу до космічного туризму буде не тільки знижена ціна на такі польоти, але стане справжнім космічний туризм [16].

Можливостей стає набагато більше. Люди хочуть вчитися і адаптуватися до нової реальності. За перші місяці пандемії індустрія EdTech вистрі-

лила так, як ніхто не очікував: ще в 2019 році кількість користувачів платформи для онлайн-навчання Udey зросла на 425%, Coursera - на 520%. Кожна технологія - це нові галузі (тільки в космосі нас чекають десятки нових індустрій і напрямків) і застосування (чого вартий тільки потенціал штучного інтелекту, який вже налічує десятки напрямків).

6. Пріоритетні сфери діяльності туристичної галузі

«Порядок денний на XXI століття для галузі подорожей і туризму» репрезентує дев'ять пріоритетних сфер діяльності:

1) оцінка існуючої нормативної, економічної та добровільної структури з точки зору сталого розвитку туризму;

2) оцінка економічної, соціальної, культурної та екологічної діяльності організації;

3) навчання, освіта і просвіта громадськості;

4) планування сталого розвитку туризму;

5) сприяння обміну інформацією, навиками і технологіями, пов'язаними зі стійким розвитком туризму, між розвиненими і країнами, що розвиваються;

6) забезпечення участі всіх суспільних секторів;

7) розробка нової туристської продукції, заснованої на принципі стійкості;

8) оцінка прогресу на шляху до сталого розвитку туризму;

9) співробітництво з метою сталого розвитку.

Стале цифрове відновлення. Ми продовжуємо взаємодіяти з європейськими інститутами, країнами-членами ЄС і галуззю в цілому, щоб визначити і впровадити найбільш ефективні інструменти для його відновлення. Індустрія туризму і подорожей повинна повернутися більш стійкою і цифровою, ніж будь-коли раніше. Зараз у ЄС є прекрасна можливість визначити пріоритетність ініціатив, які можуть прискорити відновлення за допомогою цифрової трансформації подорожей і туризму.

Технології будуть відігравати вирішальну роль як чинник, що сприяє і прискорює процес відновлення, а цифрові лідери, такі як Amadeus, активно вивчають можливості підтримки посткризової індустрії туризму і подорожей. З правильного впровадження нових технологій прискорюється зниження ризиків, усунення розбіжностей і підвищення впевненості споживачів у безпеці майбутніх поїздок. Вже розробляються вдосконалені безконтактні можливості самообслуговування

і автоматизації, створюється туристська інфраструктура нового покоління, необхідна для обліку коливань у роботі авіакомпаній і пасажирського попиту [16].

Головне завдання для всіх турфірм та туроператорів – допомогти клієнтам впоратися з наслідками збоїв у роботі та оптимізувати їх поточну і майбутню діяльність. Для цього постійно проводяться онлайн-тренінги та надаються інші заходи підтримки, щоб сприяти швидкому відновленню. Індустрія подорожей і туризму стійка і міжнародні поїздки повернуться. Багато що може змінитися, але глобально люди повинні взаємодіяти один з одним. Ми віримо, що це внутрішнє прагнення також допоможе прискорити повернення до нового нормального життя. Цей шлях є непростим, і ми покладаємося не тільки на політичне керівництво, але й на ефективну співпрацю між державним і приватним секторами.

Висновки.

Таким чином, сьогодні необхідно знайти нові моделі співпраці, які зможуть поліпшити швидкість та якість прийняття рішень. З цією метою ми пропонуємо нашу постійну підтримку європейським організаціям і працюємо над відновленням туристичного і транспортного секторів зокрема, і туристичного сектору в цілому.

Вплив інноваційних технологій на сталий розвиток туризму в Європі після пандемії COVID-19 буде сприяти регенерації туристичної галузі, доступності даних і використання розумних платформ для забезпечення конкурентоспроможності туристичної галузі, а також слугувати опорою регіонального розвитку у рамках реструктуризації парадигми туристичного розвитку та професійної підготовки майбутніх фахівців з туризму в вищих навчальних закладах

Публікацію підготовлено в рамках проєкту «Диверсифікація сільського туризму через збалансованість та креативність: поширення європейського досвіду в Україні»/«Diversification of rural tourism through sustainability and creativity: disseminating European experience in Ukraine» (DIRUT) 620720-EPP- 1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE за підтримки Програми Erasmus+: Jean Monnet Європейського Союзу, що реалізується у Запорізькому національному університеті (2020-2023).

Список використаних джерел

1. Андрукайтене Регіна, Воронкова В.Г. Цифрова трансформація електронної освіти в краї-

- нах Європейського Союзу Розвиток сучасної науки та освіти: реалії, проблеми якості, інновації: матер. II Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф. (Мелітополь, 25-27 травня 2021 р.) / ред. кол. : В. М. Кюрчев, Н. Л. Сосницька, М. І. Шут та ін. Мелітополь : ТДАТУ, 2021. С.88-91
2. Венгерська Н. С., Воронкова В. Г., Бескоровайна Л. В. & Череп А. В. Використання креативних цифрових технологій у сфері туризму під час пандемії COVID-19: економічні і соціальні наслідки. *Humanities studies: Collection of Scientific Papers. Zaporizhzhia: Zaporizhzhia National University, 2021. 7 (84). С. 91-101.*
doi: <https://doi.org/10.26661/hst-2020-7-8-12>
3. Венгерська Н.С., Череп А.В., Воронкова В.Г., Бескоровайна Л.В. Цифрова трансформація електронної освіти в країнах ЄС: поширення європейського досвіду в Україні. Цифрова трансформація електронної освіти в країнах ЄС: поширення європейського досвіду в Україні. Європейський вектор модернізації інженерної та економіко-управлінської освіти в умовах сталого розвитку промислового регіону : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (27-28 травня 2021 року, м. Запоріжжя). Запоріжжя : Наук. ред. Н.Г. Метеленко. ЗНУ Інженерний навчально-науковий інститут, 2021. С. 220-223
4. Бескоровайна Л. В. Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства у вищих навчальних закладах: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2018. 713 с.
5. Воронкова В.Г., Нікітенко В.О. Цифрова трансформація Європи «Цифровий компас -2030» як умова подолання пандемії COVID-19: цифровізація економіки, освіти і медицини. Розвиток сучасної науки та освіти: реалії, проблеми якості, інновації: матер. II Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф. (Мелітополь, 25-27 травня 2021 р.) / ред. кол. : В. М. Кюрчев, Н. Л. Сосницька, М. І. Шут та ін. Мелітополь : ТДАТУ, 2021. С.92-96
6. Воронкова В.Г., Череп А.В. Креативні цифрові технології як мегатренди розвитку туристичного бізнесу: поширення європейського досвіду в Україні. *Humanities studies: збірник наукових праць / Гол. ред. В. Г. Воронкова. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2020. Випуск 6 (83). С.165-179.*
<http://humstudies.com.ua/article/view/227431>
7. Воронкова Валентина, Кивлюк Ольга. Smart-інновації як нова парадигма розвитку smart-суспільства: зарубіжний досвід. Концептуальні та практичні засади становлення і розвитку smart-освіти як чинника формування smart-культури в умовах еволюції від інформаційного суспільства до «smart-суспільства». Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 грудня 2018 року / Ред.-упорядник: д.філософ.н., проф. В.Г.Воронкова. - Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2018. С.88-91.
<http://www.zgia.zp.ua/index.php?page=4415&lang=ua>
8. Voronkova, V., Nikitenko, V., Oleksenko, R., Cherep, O., Andriukaitiene, R., Briki, I. Digital paradigm of economy and management in the conditions of global human transformation. *Technology Transfer: Innovative Solutions in Social Sciences and Humanities, 2021. Вип. 4. С. 37–40.* doi: <http://doi.org/10.21303/2613-5647.2021.001769>
9. Воронкова В.Г., Пунченко Н.О. Формирование трендов информационно-компьютерных технологий как проявления глобальных тенденций развития цифрового мира. 0.2 Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos. Tarpautinė mokslinė - praktinė konferencija 2019 m. gegužės 09-10 may, *Kaunas Tezių rinkinys (internete)*
10. Воронкова В.Г. Інноваційні аспекти розвитку креативних технологій національної й світової індустрії туризму в умовах COVID-19. Інноваційні рішення в економіці, бізнесі, суспільних комунікаціях та міжнародних відносинах: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Дніпро : *Університет митної справи та фінансів*, 2021. С.458-462
11. Нікітенко В.О. Концепція активізації розвитку туристичного менеджменту в умовах COVID-19. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційний розвиток сучасної економіки: нові підходи та актуальні дослідження». Запорізький національний університет. Запоріжжя: *ЗНУ*, 2021. С.67-70.
12. Punchenko, Oleg, Voronkova, Valentyna & Vodop'yanov, Pavel. Health care as a global problem of humanity and its relationship with other global problems. *Humanities studies: Collection of Scientific Papers. Zaporizhzhia: Zaporizhzhia. National University, 2021. 7 (84) P. 39-47.*
doi: <https://doi.org/10.26661/hst-2020-7-84-05>
13. Фурсін О.О. Комунікаційний менеджмент як система соціальної взаємодії та «буття людини в комунікації». Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційний розвиток сучасної економіки: нові підходи та актуальні дослідження». Запорізький національний університет. Запоріжжя: *ЗНУ*, 2021. С.70-73.
14. Череп А.В., Воронкова В.Г. Концепція креативних технологій у туристичному бізнесі. Виклики європейської регіональної політики в умовах пандемії COVID-19: збірник матеріалів міжнародного круглого столу. м. Тернопіль: *ЗВНУ*, 2020. С.54-58.
15. Череп А.В., Воронкова В.Г., Андриякайтене Регіна, Нікітенко В.О. Концепція креативних цифрових технологій у туристичному бізнесі. *Humanities studies: збірник наукових праць / Гол. ред. В. Г. Воронкова. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2020. Випуск 5 (82). 222 с. С.196-209.*
<http://humstudies.com.ua/article/view/220949>

16. Череп Алла, Андриякайтене Регіна, Воронкова Валентина. Вплив креативних digital-технологій на розвиток туристичного бізнесу в умовах діджиталізації. «Формування концепції цифровізації як чинник розвитку креативності особистості та її вплив на розвиток людського й соціального капіталу». Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 26-27 листопада 2020 року / Ред.-упорядник: д.філософ.н., проф., В. Г. Воронкова. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. С.274-277.

References

1. Andriukaitene, Rehina & Voronkova, V. H. (2021). Tsyfrova transformatsiia elektronnoi osvity v krainakh Yevropeiskoho Coiuzu. Rozvytok suchasnoi nauky ta osvity: realii, problemy yakosti, innovatsii: mater. II Mizhnarodnoi nauk.-prakt. internet-konf. (Melitopol, 25-27 travnia 2021 r.) / red. kol. : V. M. Kiurchev, N. L. Sosnytska, M. I. Shut ta in. Melitopol : *TDATU*. 88-91
2. Venherska, N. S., Voronkova, V. H., Beskorovaina, L. V. & Cherep, A. V. (2021). Vykorystannia kreatyvnykh tsyfrovnykh tekhnolohii u sferi turyzmu pid chas pandemii COVID-19: ekonomichni i sotsialni naslidky. Humanities studies: Collection of Scientific Papers. Zaporizhzhia: *Zaporizhzhia National University*. 7 (84). 91-101.
doi: <https://doi.org/10.26661/hst-2020-7-8-12>
3. Venherska, N.S., Cherep, A.V., Voronkova, V.H. & Beskorovaina, L.V. (2021). Tsyfrova transformatsiia elektronnoi osvity v krainakh YeS: poshyrennia yevropeiskoho dosvidu v Ukraini. Tsyfrova transformatsiia elektronnoi osvity v krainakh YeS: poshyrennia yevropeiskoho dosvidu v Ukraini Ievropeyskyi vektor modernizatsii inzhenernoi ta ekonomiko-upravlinskoi osvity v umovakh staloho rozvytku promysloвого rehionu : materialy Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii (27-28 travnia 2021 roku, m. Zaporizhzhia). Zaporizhzhia : Nauk. red. N.H. Metelenko. *ZNU Inzhenernyi navchalno-naukovyi instytut*.220-223.
4. Beskorovaina, L. V. (2018). Teoretychni i metodychni zasady profesiinnoi pidgotovky maibutnykh fakhivtsiv z turyzmoznavstva u vyshchyykh navchalnykh zakladakh: dys. ... d-ra ped. nauk: 13.00.04 / *Zaporizkyi natsionalnyi universytet. Zaporizhzhia*. 713.
5. Voronkova, V.H. & Nikitenko, V.O. (2021). Tsyfrova transformatsiia Yevropy «Tsyfrovyi kompas -2030» yak umova podolannia pandemii COVID-19: tsyfrovizatsiia ekonomiky, osvity i medytsyny Rozvytok suchasnoi nauky ta osvity: realii, problemy yakosti, innovatsii: mater. II Mizhnarodnoi nauk.-prakt. internet-konf. (Melitopol, 25-27 travnia 2021 r.) / red. kol. : V. M. Kiurchev, N. L. Sosnytska, M. I. Shut ta in. Melitopol : *TDATU*. 92-96
6. Voronkova, V.H. & Cherep, A.V. (2020). Kreatyvni tsyfrovi tekhnolohii yak mehatrendy rozvytku turystychnoho biznesu: poshyrennia yevropeiskoho dosvidu v Ukraini. Humanities studies: zbirnyk naukovykh prats / Hol. red. V. H. Voronkova. Zaporizhzhia : *Zaporizkyi natsionalnyi universytet*. Vypusk 6 (83). 165-179.
<http://humstudies.com.ua/article/view/227431>
7. Voronkova, Valentyna & Kyvliuk, Olha (2018). Smart-innovatsii yak nova paradyhma rozvytku smart-suspilstva: zarubizhnyi dosvid. Kontseptualni ta praktychni zasady stanovlennia i rozvytku smart-osvity yak chynnyka formuvannia smart-kultury v umovakh evoliutsii vid informatsiinoho suspilstva do «smart-suspilstva». Materialy Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii 19-20 hrudnia 2018 roku / Red.-uporiadnyk: d.filosof.n., prof. V.H.Voronkova. Zaporizhzhia: *Vyd-vo ZDIA*. 88-91.
<http://www.zgia.zp.ua/index.php?page=4415&lang=ua>
8. Voronkova, V., Nikitenko, V., Oleksenko, R., Cherep, O., Andriukaitiene, R. & Briki, I. (2021). Digital paradigm of economy and management in the conditions of global human transformation. *Technology Transfer: Innovative Solutions in Social Sciences and Humanities*. 4, 37–40. doi: <http://doi.org/10.21303/2613-5647.2021.001769>
9. Voronkova, V.H. & Puchenko, N.O. (2019). Formyrovanye trendov ynformatsyonno-kompiuternykh tekhnolohiyi kak proiavlennia hlobalnykh tendentsiyi razvytyia tsyfrovoho myra. Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos Taptautinė mokslinė - praktinė konferencija 2019 m. gegužės 09-10 may, *Kaunas Tezių rinkinys (internete)*.
10. Voronkova, V.H. (2021). Innovatsiini aspekty rozvytku kreatyvnykh tekhnolohii natsionalnoi y svitovoi industrii turyzmu v umovakh COVID-19. Innovatsiini rishennia v ekonomitsi, biznesi, suspilnykh komunikatsiakh ta mizhnarodnykh vidnosynakh: materialy Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi internet-konferentsii. Dnipro : *Universytet mytnoi spravy ta finansiv*.458-462
11. Nikitenko, V.O. (2021). Kontseptsiiia aktyvizatsii rozvytku turystychnoho menedzhmentu v umovakh COVID-19. Materialy Vseukrainskoi naukovopraktychnoi konferentsii «Innovatsiinyi rozvytok suchasnoi ekonomiky: novi pidkhody ta aktualni doslidzhennia». Zaporizkyi natsionalnyi universytet. Zaporizhzhia: *ZNU*. 67-70.
12. Puchenko, Oleg, Voronkova, Valentyna & Vodop'yanov, Pavel (2021). Health care as a global problem of humanity and its relationship with other global problems. Humanities studies: Collection of Scientific Papers. Zaporizhzhia: *Zaporizhzhia. National University*. 7 (84).39-47.
doi: <https://doi.org/10.26661/hst-2020-7-84-05>

13. Fursin, O.O.(2021).Komunikatsiinyi menedzhment yak systema sotsialnoi vzaiemodii ta «buttia liudyny v komunikatsii». Materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Innovatsiinyi rozvytok suchasnoi ekonomiky: novi pidkhody ta aktualni doslidzhennia». Zaporizkyi natsionalnyi universytet. Zaporizhzhia: ZNU.70-73.

14. Cherep A.V. & Voronkova V.H. (2020). Kontseptsiiia kreatyvnykh tekhnolohii u turystychnomu biznesi Vyklyky yevropeiskoi rehionalnoi polityky v umovakh pandemii COVID-19: zbirnyk materialiv mizhnarodnoho kruhloho stolu. m.Ternopil: ZUNU.54-58.

15. Cherep, A.V., Voronkova, V.H., Andriukaitene, Rehina & Nikitenko, V.O. (2020). Kontseptsiiia kreatyvnykh tsyfrovnykh tekhnolohii u turystychnomu biznesi. Humanities studies: zbirnyk naukovykh prats / Hol. red. V. H. Voronkova. Zaporizhzhia : *Zaporizkyi natsionalnyi universytet*.5 (82). 196-209.

<http://humstudies.com.ua/article/view/220949>

16. Cherep, Alla, Andriukaitene, Rehina & Voronkova, Valentyna (2020). Vplyv kreatyvnykh digital-tekhnolohii na rozvytok turystychnoho biznesu v umovakh didzhytalizatsii. «Formuvannia kontseptsii tsyfrovizatsii yak chynnyk rozvytku kreatyvnosti osobystosti ta yii vplyv na rozvytok liudskoho y sotsialnoho kapitalu» / Materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii 26-27 lystopada 2020 roku / Red.-uporiadnyk: d.filosof.n., prof., V. H. Voronkova. Zaporizhzhia : ZNU. 274-277.

CHEREP, ALLA – Doctor of Sciences in Economics, Professor, Dean of the Faculty of Economics, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Academician of Sciences of Higher Education of Ukraine, Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)

E-mail: cherep.av.znu@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-5253-7481>

VORONKOVA, VALENTYNA – Doctor of Philosophy (D.Sc.), Professor, Academician of the Academy of Higher Education of Ukraine, Head of the Department of Management of Organizations and Project Management, Engineering educational and scientific Institute of Zaporizhzhia National University, Editor-in-Chief (Zaporizhzhia, Ukraine)

E-mail: valentinavoronkova236@gmail.com

ORCID iD: <http://orcid.org/0000-0002-0719-1546>

CHEREP, OLEKSANDR – Doctor of Sciences in Economics, Professor, Professor of Marketing and Personnel Management, Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)

E-mail: cherep2508@gmail.com

ORCID iD: <http://orcid.org/0000-0002-3098-0105>

VENHERSKA, NATALIA – PnD in Economics, Associate Professor of the Department of International Economics, Natural Resources and Economics of International Tourism, Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)

E-mail: nataljavengerskaja@ukr.net

ORCID iD: <http://orcid.org/0000-0001-8171-8206>

BEZKOROVAINA, LARYSA – D.Sc. in Pedagogic, Professor of the Department of Tourism, Hotel and Restaurant Business, Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)

E-mail: lvbeskorovaynaya@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-9502-9604>

THE IMPACT OF CREATIVE INNOVATIVE TECHNOLOGIES ON THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE TOURIST INDUSTRY IN EUROPE AFTER THE COVID-19 PANDEMIC

Summary. Formulation of the problem. The problem of the impact of creative innovative technologies on the sustainable development of the tourism industry in Europe after the pandemic COVID-19 is gaining importance in all sectors (transport, raising the rating of tourism, the impact on sustainable development). The COVID-19 pandemic

has strengthened the conscious attitude to the ideas of sustainable development in tourism and with the beginning of the pandemic the social and ecological responsibility in the behavior of travelers has significantly increased. **Recent research and analysis of publications.** Some aspects of the impact of creative innovative technologies on the sustainable development of the tourism industry in Europe after the COVID-19 pandemic are studied by tourism experts, in analytical reports, identified by tourism experts. The authors used their achievements in the development of this topic, in particular L. Bezkorovaina, N. Vengerska. V. Voronkova, A. Cherep, O. Cherep. **The purpose of the article** is to conceptualize the impact of creative innovative technologies on the sustainable development of the tourism industry in Europe after the COVID-19 pandemic. **Objectives of the study:** 1) to analyze the ranking of countries that affect the sustainable development of tourism; 2) to analyze sustainable development as the future of the European paradigm of the strategy of regeneration of the tourism industry in Europe after the COVID-19 pandemic; 3) to reveal the directions of digitalization spread to all spheres, including tourism; 4) to find out the directions of restoration of the tourist sector and its transformation into a highly efficient branch of sustainable development; 5) to identify the main objectives of the restoration of the tourism sector and its transformation into a highly efficient area of sustainable development in the context of the European paradigm. A study of the European paradigm is presented, which demonstrates the positive shifts in the field of sustainable development, showing the ratings of countries. This article analyzes global and local innovations for the development of tourism potential of regions and attracting investment for the development of regional tourism product as a key tool for solving domestic tourism problems. Digitalization is declared the main driver of tourism development. It is noted that small and medium enterprises in the tourism sector are moving to the use of cloud technologies, data analysis, artificial intelligence and others. **Research findings.** It is proved that the directions of restoration of the tourism sector and its transformation into a highly efficient area of sustainable development in the context of the European paradigm include: innovative space provided with advanced technologies that promote sustainable development of the tourist area, simplification of interaction and integration which includes creativity, sustainability, coordination and collaboration, responsibility and use of IT tools and applications.

Keywords: creative innovative technologies, sustainable development, digitalization, tourism industry, pandemic COVID-19

ЧЕРЕП, А. В. – доктор экономических наук, профессор, Заслуженный деятель науки и техники Украины, Академик Академии наук высшего образования Украины, декан факультета экономики, Запорожский национальный университет (Запорожье, Украина)

E-mail: cherep.av.znu@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-5253-7481>

ВОРОНКОВА, В. Г. – доктор философских наук, профессор, Академик академии наук высшего образования Украины, заведующая кафедрой менеджмента организаций и управления проектами, Инженерный учебно-научный институт Запорожского национального университета (Запорожье, Украина)

E-mail: valentinavoronkova236@gmail.com

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-0719-1546>

ЧЕРЕП, А. Г. – доктор экономических наук, профессор, профессор кафедры управления персоналом и маркетинга, Запорожский национальный университет (Запорожье, Украина)

E-mail: cherep2508@gmail.com

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-3098-0105>

Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, Запоріжжя, Україна, 69600

Zaporizhzhya National University, Zhukovskoho str., 66, 69600 Zaporizhzhia, Ukraine

ВЕНГЕРСКАЯ, Н. С. – кандидат экономических наук, доцент кафедры международной экономики, природных ресурсов и экономики международного туризма Запорожского национального университета (Запорожье, Украина)

E-mail: nataljavengerskaja@ukr.net

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-8171-8206>

БЕСКОРОВАЙНАЯ, Л. В. – доктор педагогических наук, доцент, профессор кафедры туризма и гостинично-ресторанного дела Запорожского национального университета (Запорожье, Украина)
E-mail: lvbeskorovaynaya@gmail.com
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-9502-9604>

ВЛИЯНИЕ КРЕАТИВНЫХ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ ТУРИЗМА В ЕВРОПЕ ПОСЛЕ ПАНДЕМИИ COVID-19

Постановка проблемы. Проблема влияния креативных инновационных технологий на устойчивое развитие туристической отрасли в Европе после пандемии COVID-19 приобретает немалое значение во всех секторах (транспорта, повышение рейтинга туризма, влияния на устойчивое развитие). Пандемия COVID-19 укрепила осознанное отношение к идеям устойчивого развития в туризме и с началом пандемии значительно возросла и социально-экологическая ответственность в поведении путешественников. **Последние исследования и анализ публикаций.** Некоторые аспекты влияния креативных инновационных технологий на устойчивое развитие туристической отрасли в Европе после пандемии COVID-19 изучаются экспертами по туризму, в аналитических докладах, определяются специалистами по туризму. Авторами использованы свои достижения в исследовании данной темы, в частности Л.Безкоровойной, Н.Венгерской, В.Воронковой, А.Череп, А. Череп. **Цель статьи** - концептуализация влияния креативных инновационных технологий на устойчивое развитие туристической отрасли в Европе после пандемии COVID-19. **Задачи исследования:** 1) провести анализ рейтинга стран, влияющий на устойчивое развитие туризма; 2) проанализировать устойчивое развитие как будущее европейской парадигмы стратегии регенерации туристической отрасли в Европе после пандемии COVID-19; 3) раскрыть направления распространения цифровизации на все сферы, включая и туризм 4) выяснить направления восстановления туристического сектора и его превращения в высокоэффективную отрасль устойчивого развития; 5) определить главные задачи восстановления туристического сектора и его превращения в высокоэффективную отрасль устойчивого развития в контексте европейской парадигмы. **Основная часть статьи.** Представлены исследования европейской парадигмы, которые демонстрирует положительные сдвиги в сфере обеспечения устойчивого развития, демонстрирующие рейтинги стран. В данной статье анализируются глобальные и локальные инновации для развития туристического потенциала регионов и привлечения инвестиций для развития регионального турпродукта как ключевого инструмента для решения проблем внутреннего туризма. Цифровизация объявляется основным драйвером развития туризма. При этом отмечается, что малые и средние предприятия туристического сектора переходят к использованию облачных технологий, анализа данных, искусственного интеллекта и др. **Выводы исследования.** Доказано, что направления восстановления туристического сектора и его превращения в высокоэффективную отрасль устойчивого развития в контексте европейской парадигмы включает: инновационное пространство, обеспечение передовыми технологиями, которые способствуют устойчивому развитию туристической территории, упрощению взаимодействия и интеграции среды и туриста, повышения качества услуг в местах посещения, включающих творчество, устойчивость, координацию и совместное участие, ответственность и использования IT-инструментов и приложений.

Ключевые слова: креативные инновационные технологии, устойчивое развитие, цифровизация, туристическая отрасль, пандемия COVID-19

© The Author(s) 2021

This is an open access article under
the Creative Commons CC BY license

Received date 10.05.2021

Accepted date 24.05.2021

Published date 10.06.2021

How to cite: Череп А.В., Воронкова В.Г., Череп О.Г., Венгерська Н.С., Безкоровайна Л.В. Вплив креативних інноваційних технологій на сталий розвиток туристичної галузі в Європі після пандемії COVID-19. Humanities studies: Collection of Scientific Papers / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia : Publishing house "Helvetica", 2021. 8 (85). P. 134–146.

doi: <https://doi.org/10.26661/hst-2021-8-85-14>